

ВЕЛЯСКЕЗІВ ХРИСТОС*

МИР У ВІЙНІ

Друже, ось Ти в мирі, в мирі смерти.
 Ти зійшов у наш світ, щоб принести
 війну, творчу війну —
 джерело незмірних бажань,
 ураган душ, що здіймають, мов хвилі,
 свій запал, боячись водночас
 зір не втопити у надрі.
 Ти приніс війну з Господом
 так, як Яків учинив, шукаючи свого брата,
 бо слава терпить насилля.
 Ти приніс війну, на якій збудується мир,
 Ти приніс війну — славу.
 Це в цій духовій війні слід шукати миру —
 Твого цілунку спасення.
 В боях за небо, о Христе,
 Зможемо смертні жити в мирі, в Твоєму мирі...
 Це не людська брехня, що буде людський мир,
 це до часу насичення лева соломою,
 з якої яструб посполу із голубом
 зробить гніздо.
 Терпіння Твоє було війною для миру.

ШПАДА

Тіло Твоє, як шпада у сонці,
 як шпада жагтить Твоє Тіло
 Шпада Господня — кровю вкрита,
 шпада, як ніж, що шкуру лусчану
 роздер Левіятана.
 Шпадою — це перемога — у бої підеш.
 Шпада з подвійним лезом, як слово Твоє.
 Слово Ти схрестиш із шпадою, а вона
 розірве нам нить земного життя.
 Долоня Твоя мир нам несе у війні.
 Це задля Тебе сини воюють з батьками,

*) El Cristo de Velasquez, poema, Madrid, 1920. Ця поема — коментар до Св. Євангелії. Автор у довгому монолозі звертається до розп'ятого Христа. В його тексті можна знайти головні слова Св. Євангелії, оточені алегоріями, часто дуже оригінальними й завжди надхненними. Опис тіла Христового дозволяє поетові блиснути найзворушливішими порівняннями. Містицизм дише з кожної сторінки. Декілька отсих фрагментів поеми дадуть зразок містичної сили, з якою автор трактує свій сюжет. — Ближче про самого автора цієї поеми див. стаття про нього в попередньому числі „Дзвонів“ (ч. 6, с. р.).

брати із братами, суджені собі;
 Ти бо Шпада, що тне задля миру;
 Ти — сталь, що єднає і ділить, бо той лиш
 єднає правдиво, хто ділить.
 Ти бо Шпада, що ясно жагтить, криця пречиста,
 меч херувимів, в раю на сторожу
 дерева житні.
 Ти це біле полум'я, Ти купина наших душ,
 що лікує біль, що в повідь його заміняючи,
 в море вогню, до сонця жене.
 Полум'я, сяйво — кров у п'їтмі, як та, що вразила
 Павла на дорозі в Дамаск:
 „Що переслідуєш? Я бо Ісус, я за тобою
 їду Павле...“

НА СХИЛІ ДНЯ, КОЛИ ТИ ВМИРАВ...

На схилі дня, коли Ти вмирав —
 сонце заходило в хмарах кровавих, пророчих —
 вістуну це були немічних прагнень людей.
 Птаха убога у кліті, прийшовши зза моря
 даремно шукає свободи і льоту крилець —
 підлітаючи, в пруття залізні бючись. Кровю
 багриться її голова, вдаряючись в дах в'язниці.
 Така є офіра прагнень людей.
 Кров на заході неба — це слід,
 дорога людських думок у терпінні.
 Думка дреться у кліті свого божевілля,
 шукає віконця, щоб бачити неба блакить
 і очі Того, хто післав Тебе
 на відкуплення кровю трагічної крові.
 Жорстокі туземці виколують очі кондорам Андів,
 а потім пускають на волю;
 верхів владар здійснюється — певен,
 що він у якійсь проклятій, жахливій прірві;
 льот його простопадний,
 він прагне не хибити, крила сховати од виступів скельних,
 він бо сліпий — він сонця шукає,
 він лине все вище, все вище, шукаючи світла.
 Та не знаходить. Він далі летить і ось долітає
 туди, де повітря занадто різке стримує льот.
 Кондор не вгаває, хоч бракне повітря,
 ще кілька вимахів немічних крил і сліпий
 він схиляє на груди хижацький клюв і падає вниз.
 Ось так і наш дух: підіймається вгору і вгору,
 сліпий — він шукає сонця.
 В вершинах чатує смерть.
 А людина шукає знання із погордою смерті.

ФРАГМЕНТ ФІНАЛУ

Христе, Христе мовчазний!
 Вслухай, вислухай наші ридання.
 Скарги прийми, зойки з долини сліз.
 З прізви людського горя до Тебе голосимо:
 Ти, що є білим верхівям світів,
 дай нам вологости Твого снігу.
 Орле сніговий, що льотом оточуеш небо,
 дай нам Крови Твоеї.
 Виннице — дай нам Твого вина, що
 тішить нас своїм хмелем.
 Місяцю Божий — солодкого сяйва дай нам,
 сяйва, що нам серед ночі говорить про день, що граде.
 Гостіє Свята, просимо хліба — просимо, будь
 милостивий, бо ми у дорогу до Бога ідемо.
 Трояндо шипшини, благаємо: нашому серцеві
 кільки краплин нектару, одвічного напою неба.
 Наше життя, о Пане, тчи на станку нестерельної,
 вічної життя.

Переклав
 Ю. К-ч.

Жорж Бернано

ГРАФИНЯ*

Я ввійшов до кімнати. Пані графиня змірила мене на мить своїми короткозорими очима. Мені здавалося, неначе вона порушила раменами, але добродушно.

Могло це значити: Бідний хлопча, все той самий, ти не даси себе змінити... або щось таке подібне. Ми пішли до малої кімнати, що лежить за вітальнею. Вона вказала мені на крісло, але я зовсім його не бачив, аж поки вона мені сама його присунула. Я соромився своєї трусливості. Я сказав:

— Я хотів би поговорити з вами про вашу дочку.

На мить запанувала мовчанка. Між усіма сотворіннями, що над ними сторожить ласкаве Боже Провидіння, був я один із найбільше опущених і нужденних. Але увесь егоїзм у мені завмер. На лиці пані графині зійшла усмішка.

— Я слухаю, — сказала вона — говоріть без страху. Думаю, що куди більше знаю про неї, ніж ви.

— Ласкава пані, — сказав я — Бог один знає таємницю душ. Навіть найбільші ясновидці тут блудять.

*) Це вийняток із найновішої повісти французького письменника Ж. Бернана „Journal d'un curé de campagne“ („Щоденник сільського пароха“), 1936, що була відзначена нагородою Академії. Інший вийняток з того самого твору враз із деякими інформациями про його автора подали ми в ч. 4—5 с. р., однаке там вибрали ми місце з філософічними міркуваннями. Тут же даємо розділ, що має белетристичний характер.